

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 10C/8/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2511209262
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Mihalíková
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2015:2511209262.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany samosudkyňou JUDr. Renátou Mihalíkovou v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Debt Finance AG, Industriestrasse 13C, 6300 Zug, Švajčiarsko, IČO: CHE-100.023.266, právne zast. advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava proti odporcovi: O. X., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom Z. XXX/XX, A., t. č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou pre konanie O. O. S., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Trnava, o zaplatenie 1 123,35 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd zrušuje platobný rozkaz Okresného súdu Piešťany č.k. 10C/8/2012 - 24 zo dňa 22.02.2012.

Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 85,33 eur zastavuje.

Vo zvyšku súd návrh zamietá.

Odporcovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Pôvodný navrhovateľ (Profidebt Slovakia, s.r.o.) sa návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 15.07.2011, domáhal od odporcu zaplatenia sumy 1 123,35 eur s prísl., titulom nesplateného kontokorentného úveru, ktorý odporcovi poskytla Volksbank Slovensko, a.s. (v súčasnosti Sberbank Slovensko, a.s.) dňa 29.12.2009. Pôvodný navrhovateľ uviedol, že predmetnú pohľadávku voči odporcovi nadobudol od Volksbank Slovensko, a.s. na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 01.03.2011. Pôvodný veriteľ t.j. Volksbank Slovensko, a.s., oznámil odporcovi postúpenie pohľadávky písomným oznámením zo dňa 07.03.2011.

Okresný súd Piešťany vydal vo veci dňa 22.02.2012 platobný rozkaz, ktorý však nebolo možné doručiť odporcovi do vlastných rúk, preto ho súd vo výroku tohto rozsudku zrušil v zmysle § 173 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.).

V priebehu konania bola predmetná pohľadávka voči odporcovi postúpená na súčasného navrhovateľa, na základe zmluvy o postúpení zo dňa 31.01.2014 uzavretej medzi postupcom Profidebt Slovakia, s.r.o. a súčasným navrhovateľom ako postupníkom.

Súčasný pobyt odporcu sa súdu, napriek vykonanému šetreniu zistiť nepodarilo, preto mu pre konanie ustanovil opatrovníčku.

Navrhovateľ ani opatrovníčka odporcu sa na pojednávanie nedostavili, navrhovateľ svoju neprítomnosť ospravedlnil písomne a žiadal aby súd konal v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to najmä zmluvou o bežnom účte v EUR k programu služieb č. XXXXXXXXXXX/XXXX, jednostranným vyhlásením banky o stanovení výšky kontokorentného úveru, výpoveďou zmluvy o kontokorentnom úvere/povolenom prečerpaní č. XXXXXXXXXXX zo dňa 27.01.2011, všeobecnými obchodnými podmienkami Volksbank, a.s., oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 27.01.2011, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 01.03.2011 medzi postupcom Volksbank Slovensko, a.s. a spoločnosťou Profidebt Slovakia, s.r.o. ako postupníkom, zmluvou o postúpení zo dňa 31.01.2014 medzi postupcom Profidebt Slovensko, s.r.o. a súčasným navrhovateľom ako postupníkom a zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 05.01.2009 uzavrela Volksbank Slovensko, a.s. (ďalej len banka) s odporcom zmluvu o bežnom účte v EUR k programu služieb č. XXXXXXXXXXX, na základe ktorej sa banka zaviazala otvoriť a viesť pre odporcu bežný účet k programom služieb „Active“ a vydať mu platobnú kartu.

Podľa čl. XII. Zmluva je platná a účinná dňom jej podpísania oboma zmluvnými stranami.

Písomným jednostranným vyhlásením banky o stanovení výšky kontokorentného úveru k zmluve o bežnom účte v EUR k programu služieb č. XXXXXXXXXXX uzavretej dňa 28.12.2009, banka oznámila odporcovi, že stanovila výšku úveru na 996 eur s úrokovou sadzbou 15,50 % ročne.

Písomným podaním zo dňa 27.01.2011 pôvodný veriteľ (Volksbank Slovensko, a.s.) zaslal odporcovi výpoveď zmluvy o kontokorentnom úvere/povolenom prečerpaní č. XXXXXXXXXXX, v ktorom konštatuje že k uvedenému dňu eviduje na účte odporcu povolené prečerpanie s nepovoleným debetným zostatkom - prekročením spolu vo výške 1 086,98 eur. Zároveň pôvodný veriteľ oznámil odporcovi, že dlžnú sumu môže uhradiť na účet uvedený v tejto výpovedi.

Následne písomným podaním zo dňa 07.03.2011 pôvodný veriteľ (Volksbank Slovensko, a.s.) oznámil odporcovi, že predmetnú pohľadávku z kontokorentného úveru postúpil na spoločnosť Profidebt Slovakia, a.s.

Podľa bodu 1.1.1. obchodných podmienok Volksbank Slovensko, a.s., banka zriaďuje osobám účte na základe zmluvy o účte. Tieto zmluvy majú písomnú formu. Účet klienta - fyzickej osoby nepodnikateľa, nie je určený na podnikateľské účely.

Podľa bodu 1.1.3 obchodných podmienok Volksbank Slovensko, a.s., banka má právo stanoviť minimálny vklad a minimálny zostatok na účte a vkladnej knižke a taktiež meniť ich výšku. Majiteľ účtu musí výšku minimálneho zostatku a minimálneho vkladu dodržať po celú dobu platnosti príslušnej zmluvy o bežnom účte, inak je banka oprávnená ukončiť zmluvný vzťah zo zmluvy o bežnom účte a tento účet zrušiť.

Podľa bodu 1.4.1 obchodných podmienok pôvodného veriteľa - Volksbank Slovensko, a.s., v prípade prečerpania prostriedkov na bežnom účte do nepovoleného debetného zostatku je tento úročený sankčným úrokom z nepovoleného debetu v aktuálnej výške a to odo dňa kedy došlo k nepovolenému debetu. Banka zverejňuje zmenu výšky sankčného úroku písomne jeho vyvesením vo svojich obchodných priestoroch.

Podľa bodu 1.4.2 obchodných podmienok Volksbank Slovensko, a.s., nepodvolený debet, vrátane sankčného úroku, je klient povinný vyrovať bez zbytočného odkladu najneskôr do 30 dní od jeho vzniku, inak je banka oprávnená zmluvu o bežnom účte vypovedať s okamžitou účinnosťou a bežný účet zrušiť.

Na preukázanie aktívnej legitímácie pôvodný navrhovateľ predložil zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 01.03.2011, uzavretou medzi Volksbank Slovensko, a.s. ako postupcom a spoločnosťou Profidebt Slovakia, s.r.o., ako postupníkom.

Z výpisu z obchodného registra pôvodného navrhovateľa (Profidebt Slovakia, s.r.o.) súd zistil, že predmetom činnosti uvedenej spoločnosti je okrem iného poskytovanie pôžičiek a úverov z vlastných zdrojov nebankovým spôsobom.

Podľa § 52 ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom do 31.12.2009 (ďalej len Občiansky zákonník), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 2, ods. 1, písm. b) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len „Zákon o bankách“), banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá poskytuje úvery a ktorá má na výkon činností podľa písmen a) a b) udelené bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

Podľa § 7, ods. 1 Zákona o bankách, o udelení bankového povolenia rozhoduje Národná banka Slovenska. O udelení bankového povolenia pre banky podľa osobitného predpisu a o udelení bankového povolenia na vykonávanie hypotekárnych obchodov rozhoduje Národná banka Slovenska po prerokovaní s Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). Žiadosť o udelenie bankového povolenia sa predkladá Národnej banke Slovenska.

Podľa § 92, ods. 8, veta prvá Zákona o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čílen časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta.

Podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Z vykonaného dokazovania má súd jednoznačne preukázané, že právny predchodca navrhovateľa uzavrel s odporcom zmluvu o kontokorentnom úvere k zmluve o bežnom účte č. 3290138801, s úverovým rámcom 996 eur, ktorý bol úročený úrokovou sadzbou 15,50 % ročne.

Súd nemá žiadne pochybnosti, že v prípade daného úverového vzťahu ide o spotrebiteľský právny vzťah, ktorý je potrebné posudzovať v režime Občianskeho zákonníka, ale aj predpisov špeciálnej úpravy najmä zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej zákon o bankách) a zákona o ochrane spotrebiteľa. Právny vzťah medzi účastníkmi založený predmetnou zmluvou o spotrebiteľskom úvere, tak súd posudzoval podľa ustanovení Občianskeho zákonníka bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka), keďže túto zmluvu uzavrel navrhovateľ ako veriteľ resp. dodávateľ, ktorý konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti s odporcom - fyzickou osobou ako spotrebiteľom. S poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava (v tomto prípade zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch ako i § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) má prednosť pred všeobecnou (Obchodný zákonník) je nevyhnutné právny vzťah medzi účastníkmi posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

Je potrebné zdôrazniť, že záväzkový vzťah, ktorý je predmetom konania je bankový úver, ktorý na rozdiel od úverov, napr. od nebankových spoločností je regulovaný aj špeciálnou právnou úpravou Zákona o bankách. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách podlieha bankovému povoleniu a nad činnosťou bánk zároveň vykonáva dohľad Národná banka Slovenska.

Bez bankového povolenia nemôže nikto prijímať vklady, vydávať bankové platobné karty, poskytovať z vkladov úroky alebo iné odplaty, ktoré sú daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu, poskytovať úvery a pôžičky v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, z návratných peňažných prostriedkov získaných od iných osôb na základe verejnej výzvy, vykonávať platobný styk a zúčtovanie pre iného v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti (§ 3 Zákona o bankách).

V danom prípade je nesporné že na právneho predchodcu navrhovateľa (Profidebt Slovakia, s.r.o.) bola postúpená pohľadávka z bankového úveru, preto postúpenie pohľadávky z banky na „inú osobu“ a to aj osobu, ktorá nie je bankou je možné realizovať len v súlade s § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

Aj keď teda na postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti je potrebné aplikovať ustanovenie § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, pri bankových úveroch je potrebné rešpektovať aj § 92 ods. 8 Zákona o bankách v súvislosti s platnosťou postúpenia pohľadávky ako i identifikáciou predmetu zmluvy o postúpení pohľadávky.

Vo všeobecnosti môže byť predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky pohľadávka akéhokoľvek druhu, teda aj iná ako peňažná, môže byť splatná, nesplatná alebo aj budúca, avšak musí to byť pohľadávka určitá a existujúca.

V prípade bankových úverov však § 92 ods. 8 zákona o bankách poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovom právnom vzťahu z bankového úveru. Zákonné ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách hneď v prvej časti prvej vety totiž vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, ktorý je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku a táto výzva je potom jedným zo zákonných predpokladov platného postúpenia pohľadávky z banky na inú osobu.

Navrhovateľ však napriek výzve súdu, tento základný predpoklad platného postúpenia, spočívajúci v existencii písomnej výzvy banky klientovi, ktorý je nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškaní nepreukázal, t.j. nepreukázal, že odporcovi bola zo strany banky skutočne doručená písomná výzva a napriek doručeniu tejto výzvy bol odporca nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splatením čo len časti svojho peňažného záväzku.

Pokiaľ § 92 ods. 8 Zákona o bankách umožňuje banke postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou za predpokladu doručenia písomnej výzvy klientovi banky a po tom, čo je dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku, je zrejmé, že touto právnou úpravou mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní.

Tento záver vyplýva z gramatického, ale aj logického výkladu znenia citovaného ustanovenia, pretože zákonodarca zdôrazňuje peňažný záväzok klienta banky alebo časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní. Pod formuláciou „pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku“ treba rozumieť nesplácaný zročný dlh. Pripustením opačnej argumentácie by bolo nevyhnutné dospieť k záveru, že banka takýmto spôsobom môže postúpiť akýkoľvek „živý“ úver po uplynutí relatívne krátkej doby v porovnaní s dobou, na ktorú sa úverové vzťahy bežne uzatvárajú, na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS, čo by bolo v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k vytvoreniu právne neúnosného stavu, kedy by sa spotrebiteľia vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou neočakávane ocitli v zmluvnom vzťahu s iným - nebankovým subjektom. Tento postup by taktiež mohol byť v rozpore s požiadavkou vynakladania náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od dodávateľa vyžadovaná v súlade so smernicou o nekalých obchodných praktikách.

Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že predmetom postúpenia z banky na nebankovú spoločnosť môžu byť len splátky úveru, ktoré sú nepretržite viac ako 90 dní po lehote splatnosti. Zároveň musí byť splnená aj podmienka, že banka písomne vyzve svojho klienta na úhradu peňažného záväzku, s ktorým bol v omeškaní nepretržite 90 dní, keďže z vyššie citovaného ustanovenia Zákona o bankách vyplýva, že predmetom postúpenia z banky na nebankovú spoločnosť môžu byť len splátky úveru, ktoré sú nepretržite viac ako 90 dní po lehote splatnosti. Zároveň musí byť splnená aj podmienka, že banka písomne vyzve svojho klienta na úhradu peňažného záväzku, s ktorým bol v omeškaní nepretržite 90 dní.

Navrhovateľ však v konaní nepreukázal, že jeho právny predchodca (banka) vyzval odporcu na úhradu jeho dlhu potom čo bol 90 kalendárnych dní v omeškaní s jeho splácaním. Nebol teda preukázaný základný, zákonom vyžadovaný, predpoklad platného postúpenia predmetnej pohľadávky na právneho predchodcu navrhovateľa a tým ani súčasného navrhovateľa. Dôvodom zamietnutia návrh je preto nedostatok aktívnej legitímácie navrhovateľa, ktorý nepreukázal platné nadobudnutie (postúpenie) predmetnej pohľadávky od banky.

V konaní úspešný odporca si náhradu trov konania neuplatnil, preto mu súd ich náhradu ani nepriznal, nakoľko o náhrade trov konania súd rozhoduje iba na návrh (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia

jeho písomného vyhotovenia, cestou podpísaného súdu, ku Krajskému súdu
v Trnave.

Odvolaie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, veta prvá O.s.p.).
Odvolaie musí mať náležitosti požadované ustanovením § 42 ods. 3 O.s.p., tzn. Musí obsahovať
označenie súdu, ktorému je určené, označenie účastníkov konania, prípadne ich zástupcov, kto ho robí,
ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu
smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za
nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť
len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla
mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci,
pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého
stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený
skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené
(§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§
205 ods. 2 písm. a)-f) O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia
lehoty na odvolaie (§ 205 ods. 3 O.s.p.). Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom
prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len
vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo
obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok
nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich
účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa
(§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh
na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh
na súdny výkon rozhodnutia.